ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	А-19-0303-372
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"» (ПрАТ «ВНЗ «МАУП»)
ID ОП у ЄДЕБО	27368
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП «Філологія», другий (магістерський) рівень освіти, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/17_tbOr8BbTMScrXwFHAt-IGqTxwgPTcu/view
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	03 Гуманітарні науки
Дата засідання	08.01.2020
№ протоколу	17
Доповідач	Луцак Світлана Миколаївна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> наявні

<> виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<> відсутні

Обґрунтування:

Недостовірних відомостей у поданих для акредитації документах не виявлено. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"» не відмовив у допуску експертної групи до ЗВО під час виїзду на місце проведення експертизи, не створював перешкод для роботи експертної групи, не здійснював протиправних та недобросовісних дій, які б унеможливили проведення акредитаційної експертизи. Під час виїзної експертизи експертна група не виявила доказів, що освітній процес за ОП не здійснюється. Експертна група підтвердила розробку ОП відповідно до внутрішніх документів, чинних у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Відзначено, що ОП має чітко визначені цілі, узгоджені з візією, планом і стратегією розвитку ЗВО, зокрема щодо цілісної системи підготовки конкурентоспроможних кадрів. Унікальність цілей не окреслено. На основі наявних протоколів зустрічей із роботодавцями, спілкування зі студентами та НПП констатовано проведення заходів для обговорення ОП, однак зауважено, що сайт ПрАТ «ВНЗ «МАУП» не забезпечує форму зворотного зв’язку зі стейкхолдерами і пропозиції роботодавців стосуються більше майбутнього перегляду освітньої програми з наголошенням необхідності посилення практичних навичок фахівців.	В	.

		В аспекті впливу сучасного стану розвитку спеціальності на формування цілей ОП і ПРН найбільшою мірою окреслено врахування досвіду вітчизняних ЗВО (НПУ ім. Драгоманова, КНУ ім. Тараса Шевченка), тенденцій ринку праці та регіонального контексту. При аналізі ОП з погляду досягнення ПРН, визначених нормативними документами, відзначено, що ОП переглядали у зв'язку з прийняттям Стандарту, одначе ПРН не констатовані під приводом того, що набір на ОП (заочна форма навчання) здійснено вперше лише в 2019 році.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Е	Відзначено відповідність загального обсягу ОП вимогам Стандарту та чинним у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» Положенням про розробку та реалізацію освітніх програм і про підготовку магістрів. В аспекті характеристики ОП як системи і структури акцентовано на чіткості й логічності взаємозв'язку всіх її компонентів, здатності досягти заявлених цілей та ПРН. Зв'язок змісту ОП з предметною сферою	Е	<u>Додаткові зауваження й рекомендації ГЕР</u> 1. Зважаючи на невелику кількість в ОП «Філологія» МАУП (спеціалізація 035.041 – германські мови та <u>*літератури*</u> (переклад включно), перша мова – англійська) освітніх компонентів, змістове наповнення яких стосується літературознавства, рекомендуємо, переглядаючи й удосконалюючи ОП, увести в навчальний план літературознавчі дисципліни. Це допоможе усунути невідповідність у

		спеціальності окреслено як такий, що відповідає спеціалізації 035.041 – германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська. Можливість формування індивідуальної траєкторії навчання окреслено як найбільш слабку сторону ОП. Це зауваження стосується самої процедури вибору (при спілкуванні з фокус-групою НПП виявилося, що деякі дисципліни не можуть вважатися «вибірковими» з погляду здобувача; принципу академічної свободи не відповідає практика запису студентів, які запізнилися з вибором дисципліни, на вивчення навчального курсу, який перший проректор уважає необхідним для оптимізації кількісного складу академічних груп; заяви для підтвердження реального вибору студентами дисциплін не були надані), поінформованості студентів про зміст дисциплін (на сайті ЗВО подані лише короткі анотації до курсів за вибором, а не силабуси), змістової наповненості вибіркових курсів (усі вони спрямовані		формулюваннях мети й основного акценту ОП, а також досягти тих програмних результатів навчання, які окреслені у відомостях самооцінювання більше формально, ніж реалістично (скажімо, ПРН 8 *«оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства»* начебто покликана забезпечити дисципліна *«Теорія перекладу»*, а ПРН 10 «*вміння збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації)»*) – дисципліна *«Техніка перекладу з основної (англійської) мови»*). 2. Підтверджуємо думку експертів, котрі працювали у ЗВО, що наявні на сайті т.зв. РНП курсів за вибором є лише короткими анотаціями, де описані виключно мета і завдання дисципліни. Переконатись у цьому можна, скориставшись наданим ЗВО в апеляційній заяві покликанням (http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov/robochi-navchalni-programi2.html). Відкриваючи названий ресурс 03.01.20, ми виявили ще одну

		лише на формування фахових компетентностей). Зміст наявних в ОП практик, кількість наявних баз для їх проведення загалом дозволяють здобути необхідні фахові компетентності, однак суттєве зауваження викликає наявність в ОП педагогічної практики (ОП передбачає насамперед кваліфікацію перекладача) і не оприлюдненість на сайті ЗВО програм практик. Відзначено факт взаємозв'язку змісту ОП з процесом набуття кваліфікаційних і соціальних навичок, однак розмова зі студентами виявила незнання ними поняття soft skills. Переважно фактичний обсяг часу для опанування ОК є достатнім, враховує начальний час студента. Позитивом названо наявність на кафедрі іноземної філології та перекладу розроблених методичних матеріалів, які забезпечують організацію самостійної роботи студентів заочної форми навчання.		невідповідність в акредитаційній справі. На сайті взагалі відсутні РНП вибіркових дисциплін «Теорія міжкультурної комунікації», «Переклад конференцій», «Техніка усного перекладу», зазначені розробниками ОП у пункті самооцінки про набуття здобувачами соціальних навичок – soft skills. Зазначені навчальні дисципліни, як і всі інші з циклу вибіркових, жодним чином не згадані в самооцінці ОП при встановленні відповідностей між ОК і ПРН. Зазначені ГЕР додаткові зауваження є суттєвими, однак ці недоліки можна виправити впродовж року, що підтверджує відповідність оцінки ОП за критерієм 2 на рівні Е.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Доступність правил прийому на ОП визначено як сильну її сторону. Зокрема, правила прийому є чіткими і	В	

		зрозумілими, оприлюдненими на офіційному веб-сайті ЗВО та не містять дискримінаційних положень. Встановлено, що добір студентів відбувається протягом усього року. Процедура вступу і термін навчання змінюються, якщо студент здобув на першому (бакалаврському) рівні неспоріднену спеціальність, однак із незрозумілих причин програма додаткового вступного іспиту для цих абітурієнтів жодним чином не відрізняється від програми основного фахового іспиту. Також слабкою стороною ОП визначено інституційні правила й процедури визнання РН, отриманих в інших ЗВО і неформальній освіті. Такі практики були частково озвучені здобувачами інших спеціальностей ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Одначе студенти-філологи не мають досвіду академічної мобільності та визнання РН, здобутих шляхом неформальної освіти.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Відзначено як позитивні риси, по-перше, можливість студентів ознайомитися на сайті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» з формами і	В	

		методами навчання, цілями, змістом ПРН, порядком і критеріями оцінювання у межах окремих компонентів ОП; по-друге, – виразне практичне і студентоцентричне спрямування таких форм і методів роботи, як проблемні й інтерактивні лекції, проєктне навчання тощо (ефективно використовується лінгафонний кабінет); по-третє, – послідовне застосування принципу академічної свободи при виборі здобувачами тем дипломних проєктів (як із переліку запропонованих науковим керівником, так і виходячи з власних інтересів). Однак рекомендовані списки навчальних джерел у робочих навчальних програмах мало забезпечують студентам можливість ознайомлюватися з міжнародним досвідом, вільно включатися в дослідницьку й інтернаціоналізаційну діяльність ЗВО. Відтак низькою є активність студентів у міжнародних конференціях і наукових конкурсах. Немає програми подвійних дипломів та практики студентської міжнародної мобільності, попри велику кількість (29)		

		підписаних міжнародних угод про співпрацю. Переважна більшість НПП проходили стажування за кордоном більше 5 років тому.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Е	Встановлено, що у ЗВО наявні та оприлюднені на сайті три основні документи, які регламентують систему контрольних заходів щодо оцінювання знань і умінь студентів. Водночас зазначено, що в робочих навчальних програмах ця інформація є неповною або відсутня взагалі. Позаяк під час проведення експертизи у ЗВО не було підтверджено наявність таких документів, як «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій», «Положення про екзамени та заліки у ПрАТ «ВНЗ «МАУП», експерти констатували певну невідповідність поданої ЗВО інформації в самооцінці ОП. Інші визначені експертами суттєві недоліки в межах цього	Е	<u>Додаткові зауваження ГЕР</u> Цілковито погоджуючись із зауваженням експертів, які працювали у ЗВО, щодо невідповідності зазначеної в освітній програмі та навчальному плані форми підсумкової атестації, додатково зазначимо: цю суперечність розробники ОП допускають і в різних пунктах відомостей про самооцінювання. Скажімо, у п. 5.1 читаємо про такі форми контролю, як «усні презентації; письмові екзамени (проблеми та наукові задачі); семінари й наукові звіти із оцінюванням досягнутого; *<u>державний екзамен</u>*; *<u>захист дипломної роботи (проекту)</u>*». Дещо нижче, у п. 5.4, стосовно атестації уже написано так: «атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)». Цей факт засвідчує як мінімум неуважність розробників ОП та осіб, які готували акредитаційну документацію.

		критерію – 1) відсутність чіткого пояснення фокус-групами процедури застосування деталізованого переліку (24 пункти) додаткових освітніх послуг у «Прейскуранті 2019» при здійснені в освітньому процесі контрольних заходів і при їх повторному проходженні; 2) невідповідність (суперечність) визначеної в ОП і НП форми атестації здобувачів вищої освіти, зокрема освітня програма, як і Стандарт, передбачає захист кваліфікаційної роботи, а у НП ідеться ще й про Комплексний екзамен зі спеціальності. Як достатньо сильну сторону ОП відзначено процедуру дотримання академічної доброчесності та її популяризації серед студентів (скажімо, регулярну перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат), що регламентована чинним у ЗВО «Кодексом академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та здобувачів освіти ПрАТ «ВНЗ «МАУП».		Вказану невідповідність форм підсумкової атестації слід усунути в освітній програмі та навчальному плані, а також додати на сайт ЗВО методичні рекомендації для студентів щодо підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи та критеріїв її оцінювання. Щойно вказаного документа узагалі немає серед методичних ресурсів на сторінці випускової кафедри. Аналогічно потрібно вдосконалити й уніфікувати опис форм контролю і критеріїв оцінювання в усіх РНП кафедри (основних дисциплін і курсів за вибором) відповідно до повного переліку навчальних дисциплін в ОП та розмістити оновлені й затверджені РНП на сайті ЗВО. Зазначені ГЕР додаткові зауваження є суттєвими, однак ці недоліки можна виправити впродовж року, що підтверджує відповідність оцінки ОП за критерієм 5 на рівні Е.
Критерій 6. Людські ресурси	В	Аналіз процедур кадрового добору викладачів, сприяння їх	В	

		професійному розвитку та викладацькій майстерності (як-от, рейтингування) дозволив експертам визначити такі достатньо сильні сторони ОП, як сформована система заохочення та підвищення викладацької активності, контроль за проходженням НПП стажування, конкурентний добір кадрів відповідно до цілей ОП, залучення роботодавців до освітнього процесу. Як слабкі сторони зазначено відсутність на веб-сайті деталізованої інформації про НПП (освіта, стаж роботи тощо), лише поодинокі випадки стажування викладачів за кордоном, мало налагоджена співпраця з колегами-практиками зарубіжних країн.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	На підставі аналізу комплексу матеріально-технічних ресурсів (аудиторного й бібліотечного фонду, загальної інфраструктури, Wi-Fi мережі, інформаційно-аналітичної підтримки, спеціалізованих комп’ютерних класів, об’єднаних у локальну мережу й особливо лінгафонного кабінету, навчально-	В	

		методичного забезпечення і т.ін.) зроблено висновок про їх здатність забезпечити досягнення цілей і ПРН у межах ОП. При характеристиці безпечності освітнього середовища, можливості надати студентам освітню, організаційну, інформаційну, консультативну і соціальну підтримку відзначено злагоджену діяльність різних відділів ЗВО, зокрема центру психодіагностики та консультування, «Психологічної лабораторії», університетської служби безпеки, пунктів громадського харчування і т.ін. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій регламентована «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» та «Кодексом академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та здобувачів освіти ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Серед охарактеризованих слабких сторін освітнього середовища – залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП відбувається лише через їх		

		ознайомлення із ОП на сайті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», анкетування тільки в паперовому варіанті; робочі програми навчальних дисциплін на сайті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» не містять 1 та 2 сторінки, на яких ідентифіковано процедуру затвердження, авторства та ін.; не всі робочі програми навчальних дисциплін містять прозорі критерії накопичення балів під час навчального процесу.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Розгляд загальноінституційної культури якості вищої освіти та політики щодо розроблення, затвердження, моніторингу й періодичного перегляду ОП з погляду наявності ефективних нормативних документів ЗВО (положень, інструкцій тощо) та залучення до цього процесу стейкхолдерів засвідчив готовність педагогічного колективу напрацьовувати документи для врегулювання відповідних процедур і популяризувати культуру якості. Зокрема, експерти відзначили факти збільшення кількості годин із практичних дисциплін на вимогу студентів,	В	

		а також перегляду змісту курсу «Переклад науково-технічного дискурсу» відповідно до рекомендацій роботодавців. У ЗВО функціонує Центр забезпечення якості освіти, який відповідальний за оприлюднення матеріалів, дотримання норм якості освіти та ін. Слабкою стороною є те, що ЗВО загалом не відстежує кар'єрні шляхи випускників; хоч ОП «Філологія» рівня магістра акредитується вперше (тобто таких випускників ще немає), однак ця інформація повинна бути невід'ємною частиною інституційної процедури перегляду ОП.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Відзначено, що загалом права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та процедура його здійснення врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету. ЗВО забезпечує доступність інформації про ОП, що дозволяє стейкхолдерам знайомитися з нею. Правда, слабкими сторонами тут є відсутність на сайті опції, яка б забезпечила можливість вносити пропозиції	В	

		до оприлюдненого проєкту, ускладненість навігації через специфічне розміщення як ОП, так РНП. Рекомендовано доповнити на сайті РНП титульними аркушами з інформацією про розробників та реквізитами їх затвердження.		
Критерій 10. Навчання через дослідження	-		-	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Із метою вдосконалення ОП, на підставі вивчення всіх документів акредитаційної справи, включно з апеляцією ЗВО, ГЕР рекомендує:

1. Удосконалити на інституційному рівні процедуру систематичного перегляду ОП, забезпечивши врахування всіх вимог Стандарту вищої освіти (особливо щодо форми атестації здобувачів), зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів, міжнародного досвіду.
2. Переструктурувати ОП та звузити формулювання її назви з метою приведення ОП у відповідність до предметної сфери спеціалізації 035.041 – германські мови та літератури (переклад включно), перша мова – англійська, увівши більшу кількість ОК літературознавчого циклу, узгодивши в загальній системі дисциплін та їх змістовому наповненні мету, основний перекладацький акцент ОП і види обов'язкових практик.
3. Узгодити в змісті та структурі ОП та у програмах відповідних їй ОК (робочих навчальних програмах нормативних дисциплін і курсів за вибором) форми і методи навчання, ПРН, методи контролю і критерії накопичення балів під час освітнього процесу, форми практик та атестації наприкінці навчання.
4. Переглянути на інституційному рівні процедуру реалізації здобувачами вищої освіти права на академічну свободу у формуванні своєї освітньої траєкторії. Забезпечити студентам реальну можливість обирати дисципліни, у т.ч. спрямовані не лише на формування фахових компетентностей. Усунути штучні регуляторні чинники (організаційного та адміністративного типу) при формуванні академічних груп із вивчення вибіркових дисциплін.
5. Переглянути та гармонізувати нормативну базу освітнього процесу та освітнього середовища ЗВО, унормувавши насамперед такі аспекти, як визнання результатів навчання, отриманих у межах академічної мобільності та неформальної освіти; регламентація і системність процедур, пов'язаних з оцінюванням знань здобувачів і контрольними заходами, а також із наданням платних додаткових освітніх послуг для студентів, схильних до невчасного виконання графіку освітнього процесу.
6. Покращити наповнення веб-сайту ЗВО чинними навчально-методичними матеріалами (повними текстами силабусів або РНП усіх нормативних дисциплін і курсів за вибором, затвердженими в установленому порядку; коректними програмами додаткового фахового іспиту для вступників із неспоріднених спеціальностей, рекомендаціями стосовно проходження підсумкової атестації тощо) і детальною інформацією про всіх науково-педагогічних працівників (освіта, стаж роботи і т.ін.). Забезпечити зручність навігації на сайті, наявність опції, яка б дозволяла стейкхолдерам вільно долучатися до процесу перегляду ОП.
7. Розширити систему заходів, спрямованих на інтернаціоналізацію діяльності ЗВО, сприяти залученню колег-практиків із зарубіжних країн, проходженню НПП стажування за кордоном.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<> акредитацію ОП

<> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<> відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис) **Ігор ЛИМАН**